

Storformatfliser

MONTERING

Denne vejledning tager udgangspunkt i montering af storformatfliser. Den har til formål at hjælpe den udførende med at vælge de rette produkter og teknikker ved montage af storformatfliser. I vejledningen beskrives typiske problemstillinger, der måtte opstå undervejs i processen, og der gives konkrete løsningsforslag på disse.

I løbet af de seneste år er storformatfliser blevet den mest solgte flisetype, men lægning af storformatfliser stiller store krav til både underlag, den udførende samt valget af korrekte materialer.

Definition & tolerancer

Fliser med en kantlængde større end 300 mm, og hvor det anbefales at anvende dobbeltklæbningsmetoden, defineres alle som storformatfliser.

Den gældende europæiske flisestandard DS-EN 14411 beskriver krav til tolerancer i flisegruppe BI. Længde- og breddeafvigelse må her ikke variere mere end ± 2 mm ($\pm 0,6\%$). Tykkelsen må ikke variere mere end $\pm 0,5$ mm ($\pm 5\%$), og overfladeplanheden må ikke variere mere end ± 2 mm ($\pm 0,5\%$).

Konstruktion/Underlag

- ▶ Støbte betonvægge og dæk ældre end 4 uger.
- ▶ Afretningslag ældre end 2 uger.
- ▶ Letklinkebetonelementer med fugtindhold på op til 8%.
- ▶ Murværk, puds og porebeton.
- ▶ Anhydritgulve med fugtindhold på op til 0,5%.

Forbehandling

Inden fliselægning undersøges underlagets beskaffenhed grundigt for eventuelle revner, lunger og porøse dele. Disse spartles, og porøse partier fjernes mekanisk og repareres herefter med LIP 230/245/248. Der primes forinden med LIP Primer 54.

Ved lægning af storformatfliser på gulv kan en ekstra planspartling være en god idé – også selvom undergulvet overholder de normale toleranceklasser. Her anvendes LIP 210/215. Til udendørsbrug anvendes LIP 228/248 uden brug af primer.

Storformatfliser

MONTERING

Disse giver underlaget en optimal planhed at arbejde videre på. Der primes forinden med **LIP Primer 54**.

Produkt:

- ▶ LIP Primer 54
- ▶ LIP Hurtighærdende Fliseklæb
- ▶ LIP 230 Hurtighærdende Finspartel
- ▶ LIP 245 Hurtighærdende Opretningsmasse
- ▶ LIP 210 Selvsnivellerende Gulvpartelmasse
- ▶ LIP 228 Selvsnivellerende Gulvpartelmasse

Arbejdsudførelse

Ved montering af fliser med kilesystem, eller større end 300x300 mm, anbefales det at anvende dobbeltklæbningsmetoden. Denne metode anvendes for at tilstræbe en 100% klæbedækning og reducerer risikoen for løse og frostsprængte fliser.

Udendørs

Ved udendørs anvendelse, f.eks. terrasser, trapper og facader, anvendes altid Buttering-Floating-metoden.

Der skal ikke primes udendørs: Det anbefales ikke at anvende mørke fliser udendørs. Mørke fliser bliver betydeligt varmere end lyse fliser ved solpåvirkning og vil derfor også udvide sig væsentligt mere end lyse fliser. Det anbefales ikke at montere rektangulære fliser i store dimensioner over 300 x 300 mm i forbandt, da rektangulære dimensioner og fugemønstre samt store fliseformater bidrager til større spændinger mellem fliser og betonunderlag. Hældning på min. 1-2 % er et krav.

Dobbeltklæbningsmetoden

(Bagsmøring) kan udføres som et tyndt, jævnt lag fliseklæber med glat spartel. Ved anvendelse af 4 x 4 eller 6 x 6 mm tandspartel til bagsmøring trækkes fliseklæber først på med den glatte side, hvorefter der trækkes igennem med tandsiden. Hermed opnås sikkerhed for en ensartet lagtykkelse.

Det er vigtigt, at tandspartelribberne på flisens bagside er parallelle med tandspartelribberne på underlaget – eller at ribberne på flisens bagside glittes med den glatte side af spartlen til en plan overflade.

Ved montering trykkes flisen fast med små vrid, så der opnås fuld kontakt mellem flise og underlag. Nødvendig justering af flisen foretages med det samme. Overskydende fliseklæb i fugerne fjernes umiddelbart efter montering.

Ved montering af storformatfliser på gulv, op til 600x600 mm, hvor man ikke ønsker at anvende dobbeltklæbningsmetoden, anvendes alternativt **LIP 527 Fliseklæb**, der med sine letflydende egenskaber er en specialudviklet fliseklæb, som sikrer hulrumsfri fuldklæbning af storformatfliser på gulve.

Ved flisestørrelser med kantlængde over 1200 mm anbefales det at tilsætte **LIP Multibinder** til **LIP Multi Fliseklæb/LIP Multi Let 544**. Dette anbefales for at øge fleksibiliteten i fliseklæben og minimere risikoen for misfarvede fuger pga. restfugt.

Ved store fliser (større end 600x600 mm) anbefales det, at fliseklæben hærdes i 4 døgn før fugning. Alternativt anvendes en hurtighærdende fliseklæb såsom **LIP Hurtighærdende Fliseklæb** og **LIP Naturstensklæb**, hvor **LIP Multibinder** iblandes, eller **LIP XXL Fliseklæb**. Her kan fugning påbegyndes allerede efter 3-4 timer.

Til lægning eller opsætning af fugtfølsomme natursten anbefales det at anvende **LIP Hurtighærdende Fliseklæb** eller **LIP Naturstensklæb**. Med denne løsning bindes alt vand i fliseklæben under afhærdningen.

Storformatfliser

MONTERING

Dermed reduceres risikoen for misfarvede fliser og fuger samt kantrejsninger på flisen, forårsaget af restfugt i fliseklæben, som normalt under afhærdningen afgives til naturstenen.

Fliser og natursten med netarmering/epoxy på bagsiden anbefales testet – kontakt LIP for nærmere rådgivning.

OBS!

Det anbefales, at fliserne opbevares ved stuetemperatur inden lægning for at undgå kondensdannelse på fliserne. Vær opmærksom på, at der ofte findes et hvidt pulver på bagsiden af flisen. Pulveret kan fungere som skillemiddel og skal derfor altid fjernes.

Gulvvarme skal være slukket min. 3 dage før samt under flisemontering og fugning. Gulvvarmen tændes tidligst 7 dage efter flisemontering og fugning, og fremløbstemperaturen øges gradvist med højst 5°C pr. døgn for at undgå hurtige dimensionsændringer.

For at gøre håndteringen af storformatfliser lettere kan man med fordel anvende sugekopper.

Ved opsætning eller nedlægning af storformatfliser i forbandt anbefales det at anvende nivelleringskiler. Nivelleringskilerne eliminerer risikoen for den såkaldte "osteskorpeeffekt".

Generelt

LIP-produkter er løbende under intern såvel som ekstern kvalitetskontrol. Udover denne produktinformation henviser vi til Bygningsreglementet, By & Byg anvisninger, ERFA-blade og gældende normer.

Henvisninger

- ▶ SINTEF Byggforsk Byggkeramikforeningen
- ▶ Alt om flislegging - Materialer, konstruksjoner planlegging og utførelse SINTEF akademisk forlag 2011 2. oplag.
- ▶ Fliser på væg og gulv - Erik Brandt, SBI, Forlaget Tegl, November 2006.
- ▶ Flise og klinker - Erhvervsskolernes Forlag 1. udgave, 1. oplag 2009.
- ▶ LIP Datablade på de i vejledning nævnte produkter.

Vi garanterer for en fejlfri beskaffenhed af vores produkter. Da forbrugers arbejdsforhold ligger uden for vores kontrol, kan vi ikke påtage os ansvar herfor.

For yderligere information se lip.dk eller kontakt teknisk service på tlf.: 64 42 13 30.

*Udarbejdet af LIP,
Byggeteknisk rådgivning*

De her viste produkter indgår som en del af de beskrevne løsninger i vejledningen:

- ▶ LIP Multi Fliseklæb
- ▶ LIP Multi Let 544
- ▶ LIP XXL Fliseklæb
- ▶ LIP Hurtighærdende Fliseklæb
- ▶ LIP Naturstensklæb
- ▶ LIP Fugemasse
- ▶ LIP Multifuge
- ▶ LIP Klinkefuge

